

5HD200 Hospodářské dějiny

Přednáška č. 3

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Průmyslová revoluce

- definice, kontroverzní termín
- časové vymezení

Anglie

- klasický průběh
- první průmyslová revoluce (cca 1760-1840)

Anglie – počátek průmyslové revoluce a urychlení hospodářské expanze

- výhodná poloha Anglie
- dostatek surovin a paliv
- rozvinutá manufakturní výroba
- protestantský přístup k podnikání
- imigrace z kontinentu
- rychlejší zavádění vynálezů do výroby

Textilní odvětví

- řada vynálezů, zlepšení
- 1733 - John Kay – létající čluněk
- 1769 – water-frame
- cesta k vytvoření mechanizovaného stavu
- nástup bavlnářství

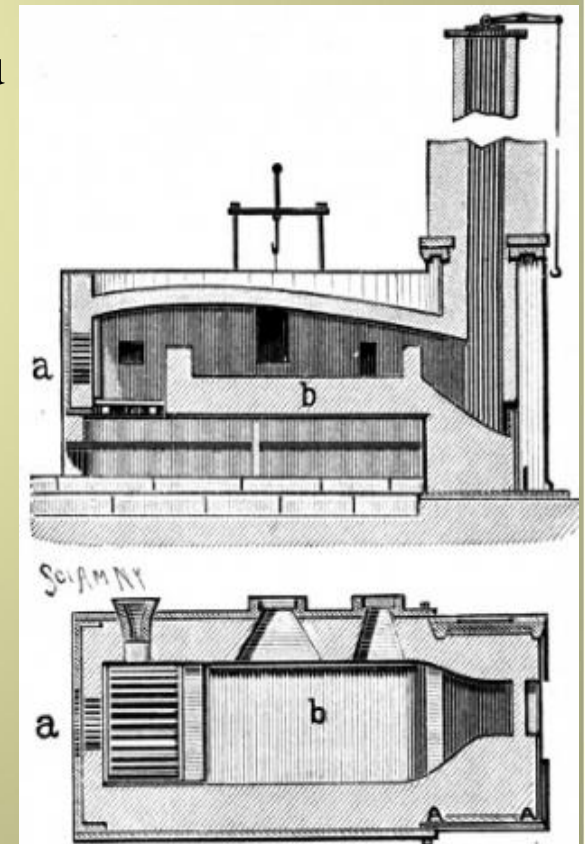
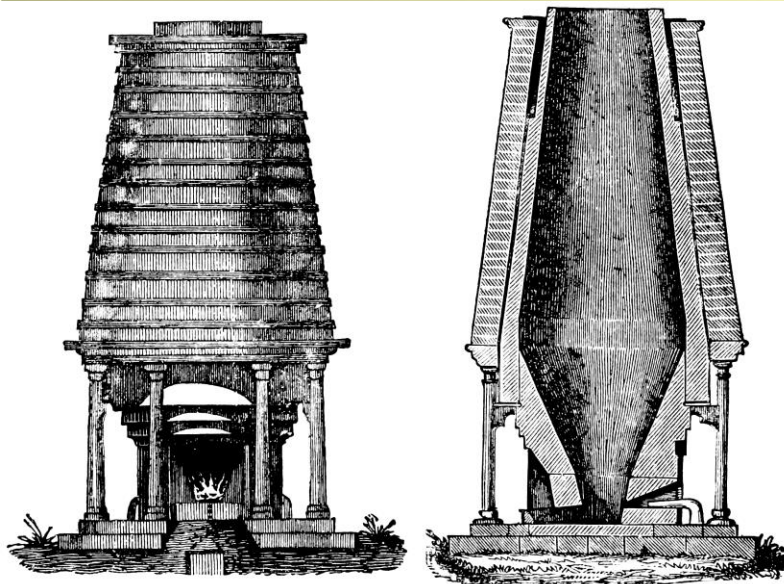
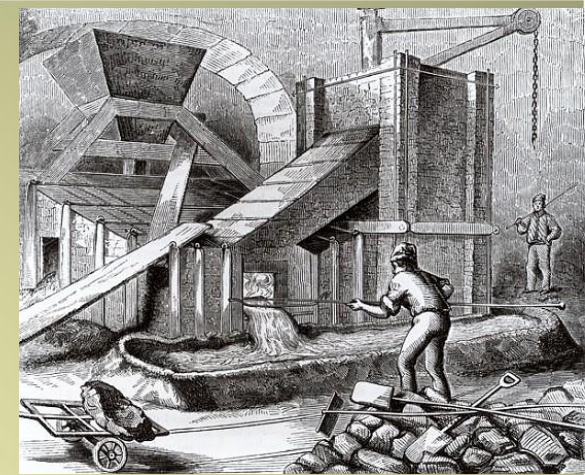
Otázka efektivnějšího pohonu

- cesta zefektivnění parního stroje
- Newcomenův parní stroj
- James Watt – opakovaně zdokonalil parní stroj
- rozšíření využívání parního stroje

Hutní výroba

- začátek 18. století – krize odvětví – závislost na dřevěném uhlí
- 1709 – Abraham Darby - tavba rudy pomocí koksu
- 1784 – Henry Cort – proces pudlování železa

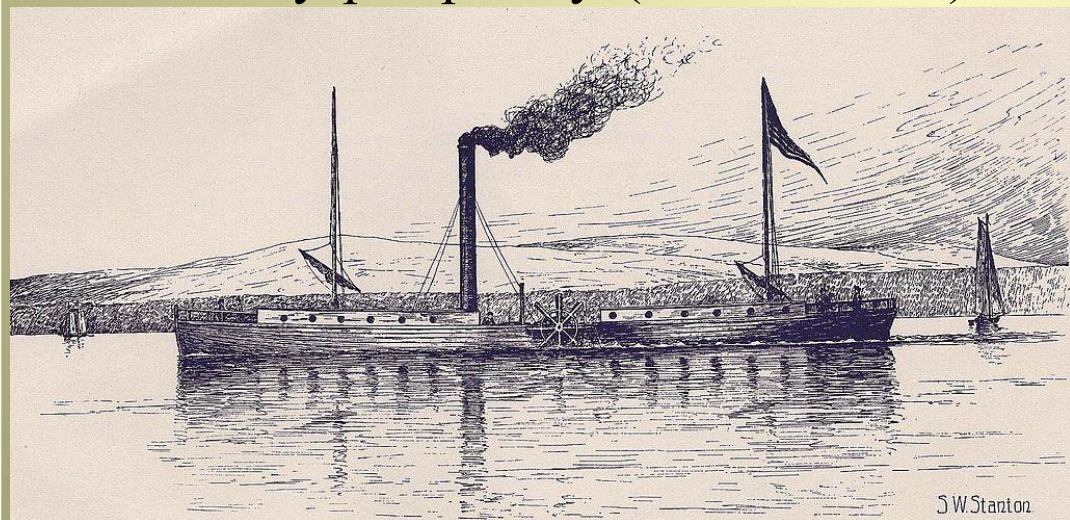
Hutní výroba

- druhá polovina 19. století – zpracování „problematických rud“
- rozšíření využívání litiny a oceli (stavebnictví)
- expanze těžby černého uhlí - důsledky

Změny v dopravě

- metoda makadamování
- výstavba sítě průplavů
- nástup železnice (George Stephenson)
- začátky paroplavby (Rober Fulton)

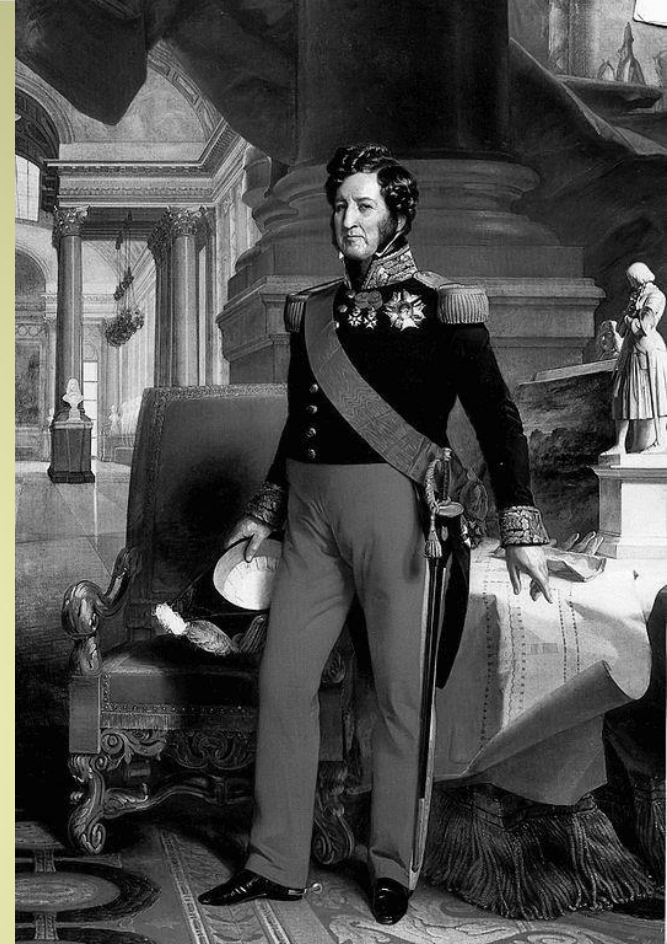
Francie

- války s revoluční Francií a napoleonské války
- kontinentální systém (kontroverzní opatření, odlišné důsledky na kontinentě)
- konec válek – britská konkurence

Francie po napoleonských válkách

- drobná pozemková držba
- inspirace Anglií – dovoz strojů, odborníků
- hospodářská expanze od 30. let 19. století

Německo

- důsledky válek
- politická a hospodářská roztržičnost Německa

- integrační pokusy:

Rýnský spolek

Německý spolek

Německý celní spolek

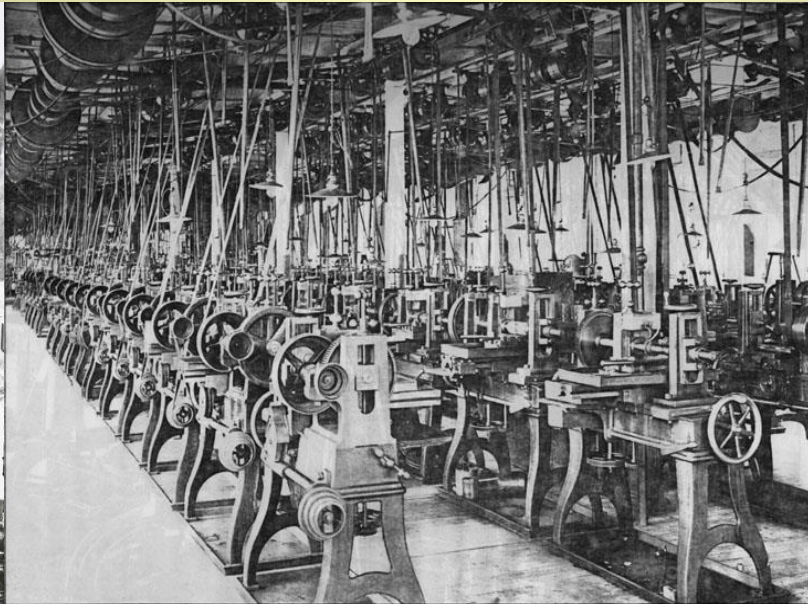
Německo

- hospodářská konjunktura – 50. a 60. léta 19. století
- zakladatelská horečka
- sjednocení Německa (1871)

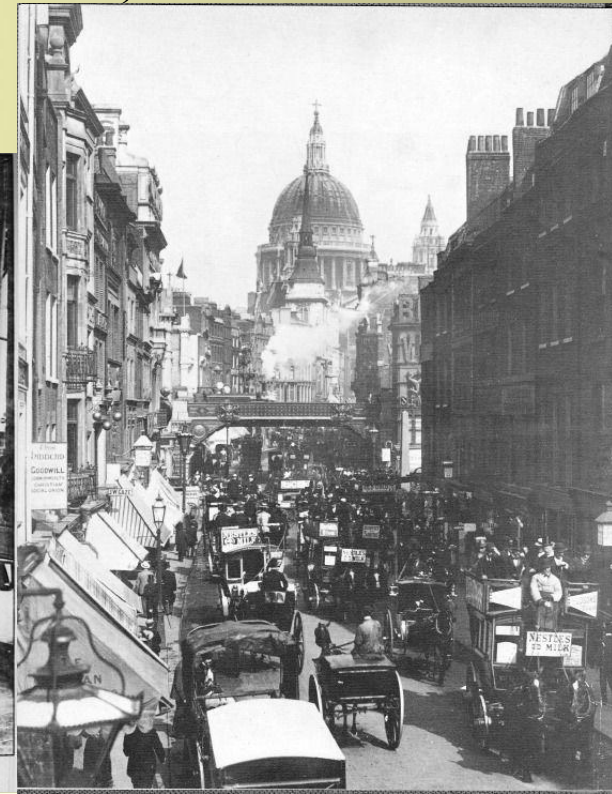

Důsledky průmyslové revoluce

- nástup strojové velkovýroby
- rychlý růst produktivity práce
- hospodářsko-mocenské změny: první průmyslová revoluce (Velká Británie), druhá průmyslová revoluce (USA a Německo)
- zrychlení populačního růstu

PRATT & WHITNEY LINCOLN MILLING MACHINES. U. S. ARMOY, SPRINGFIELD, MASS.

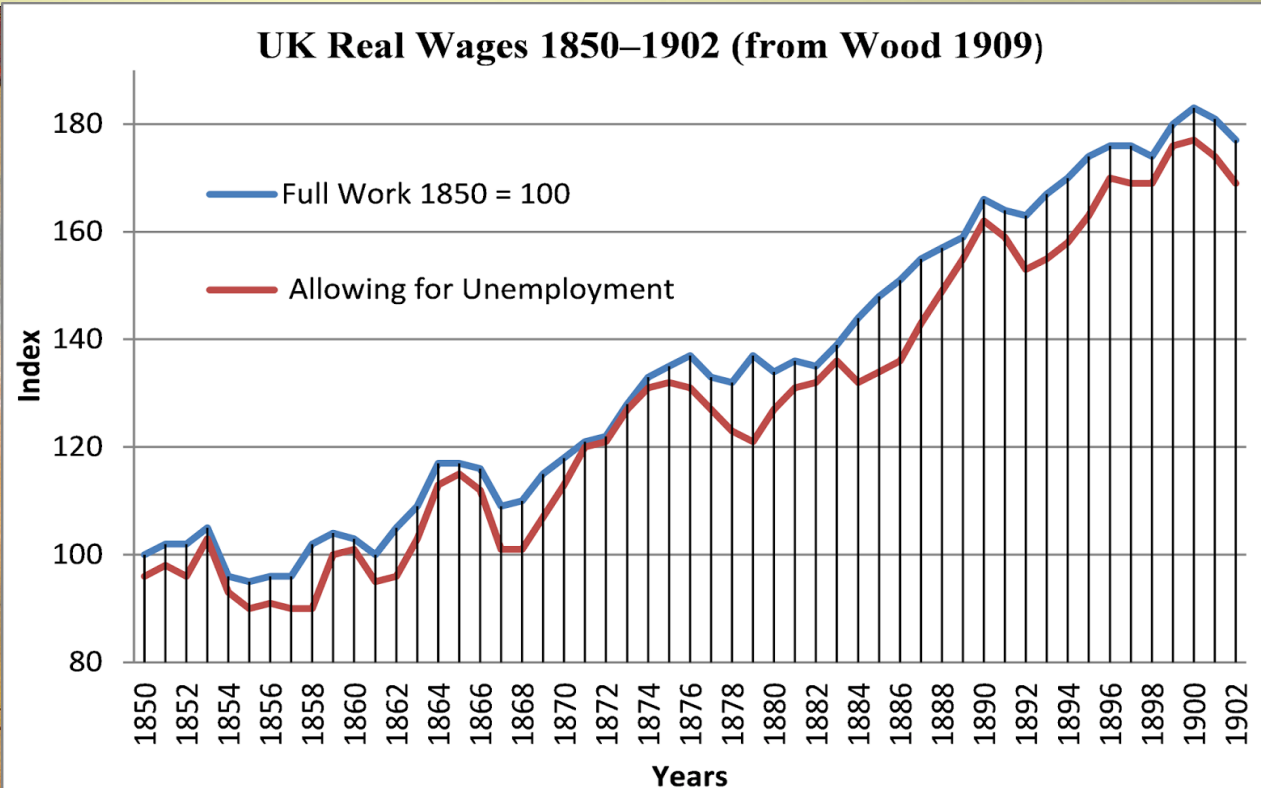
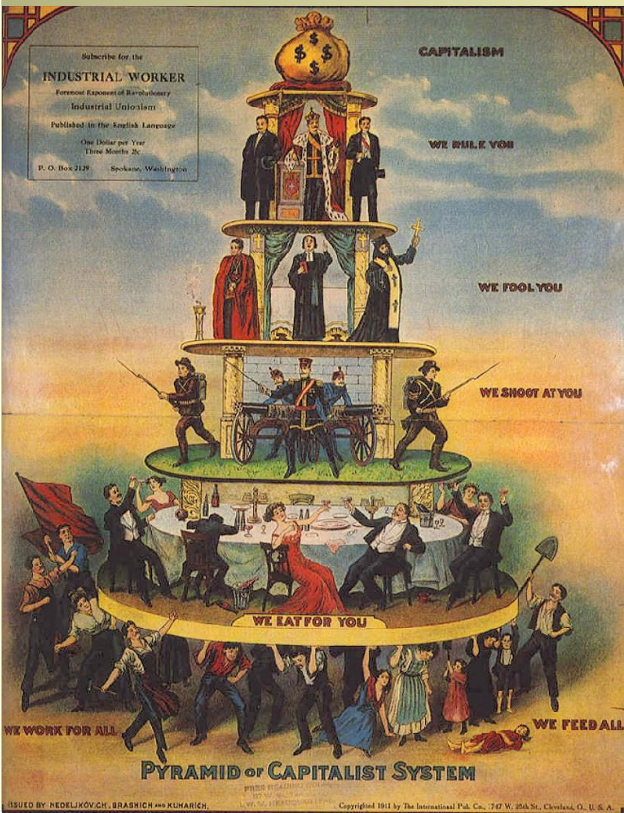
Důsledky průmyslové revoluce

- migrace z venkova do měst
- sociální dopady (souvislost s vývojem nezaměstnanosti)
- nové sociálně-ekonomické problémy
- zavádění ochranného sociálního zákonodárství

Důsledky průmyslové revoluce

- Chartismus
- vývoj reálných mezd
- nová struktura společnosti – politické důsledky

Zemědělská revoluce

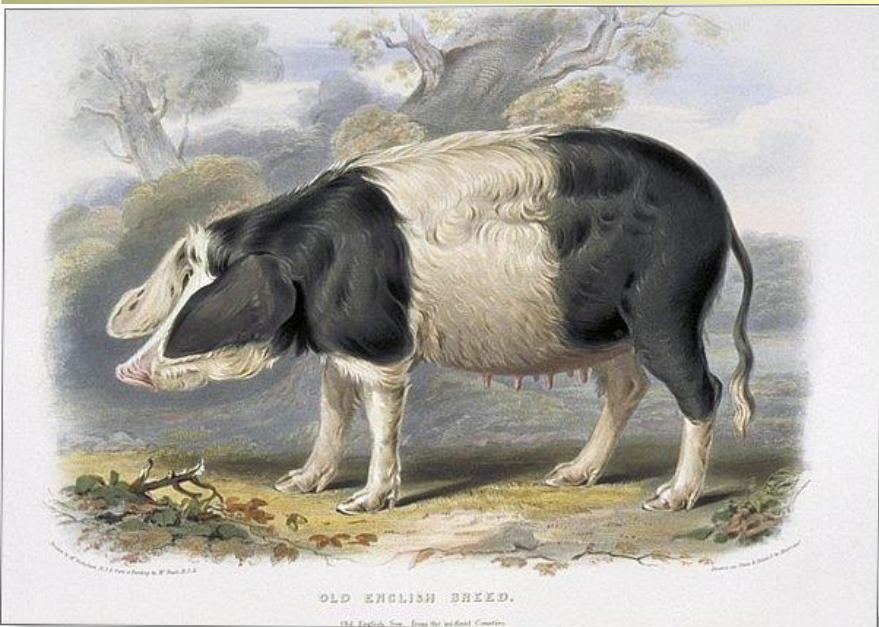
- kontroverzní vymezení (definice)
- přechod na střídavé hospodaření
- změny v komoditní struktuře (rozšíření pěstování pícnin, cukrové řepy)
- dokonalejší nástroje, specializované stroje

Zemědělská revoluce

- rozšiřování plochy obdělávané půdy
- šlechtění
- Británie – vysoká produktivita práce v zemědělství, rostoucí agrární dovozy

x vývoj ve střední a východní Evropě

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

